

Carl XVI Gustaf: Jultal 1977

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

25 december 1977

Plats

Kungl. Slottet, Stockholm

1 Kära svenskar

Det är naturligt att man ser tillbaka vid ett årsskifte. Jäktet och hetsen har stannat upp. Man får mer tid att tänka, inte bara på dagens och morgondagens omedelbara plikter och problem, utan också i ett större perspektiv. Det är en känsla och en stämning som jag tycker understryks av julen som fest och helg.

Jag vet inte vad som gör julen så speciell i det avseendet, vad som skiljer den från andra helger och högtider under året. Kanske är det för att julen och vad som händer då är så djupt och varmt förknippat med vår barndom, åtminstone för dem av oss som har haft förmånen att få ta med oss kärleksfulla minnen från en trygg uppväxttid. Och kanske mörkret och kyla utanför understryker värmen och gemenskapen i vårt julfirande med hyacinter och sprakande brasor. Jag tänker ofta på det.

15 Vi bär med oss julen i vår föreställningsvärld. Men det är inte bara till gångna jular som vi ser tillbaka idag utan ännu mycket längre. Vi stannar inte vid barndomens julkrubba med sitt naiva allvarsamma bildspråk, vi fortsätter. Bakom krubban öppnar sig en dörr och vi ser oändligt långt tillbaka för julen inte bara nostalgi och inte enbart ett återupplivande av barndomens trygghet. Vi firar ju minnet av något som hänt här på jorden för snart 2000 år sedan. Minnet av att det liv började som betyder så mycket för så många ännu idag. Vi har andliga rottrådar årtusenden tillbaka. Det är på något vis tryggt att vara med i ett så stort sammanhang, det som evangeliet talar om.

25 Men vi får inte sjunka ner i det förflutna och i minnen från barndoms jular. Vi får inte bygga en idyllmur runt om oss av snöfall, levande ljus och värme från den öppna spisen. För vi lever inte ensamma, inte isolerade. Med vinden ute från världen kommer brandrök. Det hörs explosioner på avstånd. Just nu 30 fångslas människor, torteras och dödas. Trots julens budskap om frid finns

våldet levande i mörkret och barnen dör av svält. I Sverige har vi drabbats av en naturkatastrof med förödande och tragiska konsekvenser för många människor. Våra tankar och vår medkänsla går till dem.

35

Vad kan vi då göra för att lysa upp mörkret? Inte så mycket var och en kanske, men tillsammans. En solidaritetens och medmänsklighetens gräsbrand skulle gå över världen, bränna bort det gamla och förtorkade och ge plats för en ny grönska. Och långsamt, envist och mödosamt växer den tanken i ökad styrka
40 över nationsgränserna. Mest kanske som enstaka fackelbloss i mörkret, men den är på väg.

Tanken att vi alla behöver varandra, att vi måste gå i samförstånd mot
framtiden, om den ska bli gemensam. Om det ska finnas en framtid. Och för att
45 skapa den så räcker det inte med solidaritet mellan människor. Vi har ansvar också för allt annat levande runt om oss och för jorden och för vår miljö. Egoismens tid är för alltid över. Att kortsiktigt exploatera och konsumera tillgångar som är allas och ingens går inte mer, om vi gemensamt ska överleva. För vi är beroende av varandra som medpassagerare på rymdskeppet Jorden, ett
50 rymdskepp som inte har någon förstaklassavdelning längre, där vi kan ta för oss bland utdöende djurarter och konsumera tillgångar som aldrig kommer tillbaka. Om vi ska klara av den isiga seglatsen för vårt rymdskepp i en död blåsvart rymd, så måste vi komma ihåg att vår framtid som art ligger i harmoni med naturen. Och tar vi det stora steget från rymden till den enskilda människan så finns det
55 kanske beröringspunkter, inte minst nu i jultider. För en människas ensamhet kan ibland vara oändlig, som stjärnsystemet. Det kan vara ljusår mellan oss, fast vi finns bredvid varandra. Och det är där vi kan börja. Vi behöver inte starta med att gå ut och ensamma förändra den. Det finns närmare vägar. De som har det besvärligt, som är ensamma och sjuka, som känner sig bokstavig talat
60 utfrusna ur julgemenskapen, finns på nära håll. Börja där. Ta en kontakt. Att göra det där som man tänkt på, men som aldrig blir av, det är viktigt.

För mig har det år som gått varit rikt och ljust. Drottningen är jag är mycket lyckliga över lilla Viktorias födelse. Det är en stor och genomgripande händelse i
65 alla föräldrars liv, när ett barn kommer och det är ett stort ansvar som vi ska göra vårt bästa för att motsvara. Inte minst blev hennes dop en ljus och glad händelse för oss båda som föräldrar och vi känner en djup glädje och tacksamhet över alla de uttryck för vänlighet som visades oss från så många håll i samband med dopet.

Det har också varit ett händelserikt år på andra sätt. Jag har haft glädjen att möta många utlandssvenskar och ta del av deras förhållanden. Och i Sverige har jag rest runt i landet, sett mycket och träffat många människor i olika verksamhet
75 och fått ta del av deras glädjeämnen och problem. Jag får kontakt med så många aktiviteter: kyrkan, näringsliv, fackföreningsrörelse, utbildningsväsende, kultur och mycket.

Tiden är egentligen en egendomlig dimension av tillvaron. Ser vi tillbaka går ett
80 år snabbt, försvinner innan vi egentligen haft tid att stanna upp och tänka efter hur vi förvaltar det. Men när vi ser framåt verkar samma period så långt, nästan oändlig. Därför är det viktigt i dag att också tänka framåt, att tänka efter. Vi kan börja i det lilla, för att gemensamt nå det stora målet. Hur vi kan börja i vår omgivning, hur vi kan visa den generositet, medmänsklighet och samhörighet.
85 Världen blir inte bättre på en gång, men kanske en liten del av den och samverkar många blir resultatet stort.

Många av er som lyssnar nu bor utomlands, kanske för alltid, kanske på en kortare tid. Ni finns över hela världen, från Skandinavien till Nya Zeeland, i
90 öster och väster. Är man utlandssvensk är det väl naturligt att man ibland längtar hem. Jag tror att det är en känsla som förstärkt i de här dagarna Jag tänker på Heidenstams ord om hemlängtan. Han skriver: Jag längtar marken, jag längtar stenarna, där barn jag lekt.

95 Men en annan sak är också gemensam för er idag. Era tankar går till anförvanter och kära, till julen, er barndoms jul. Och vi här hemma tänker mycket på er och sänder er kära hälsningar och vår stora uppskattning över de är insatser ni gör för vårt land, ofta under besvärliga förhållanden.

100 Jag vill sluta med att önska er alla hemma och utomlands en riktigt god jul och ett gott nytt år, med tillfredsställelse och lycka i era arbeten och liv.

Taggar

1970-tal, 1977, Jultal, Kungahuset, Man

105

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-1977>